

عنوان مقاله:

واکاوی حقوقی ارتباط میان مسئولیت اجتماعی شرکت ها و مسئولیت مدنی محیط زیستی

محل انتشار:

فصلنامه علوم محیطی، دوره 20، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مینا مهاجر - گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه ارشد دماوند، تهران، ایران

نیلوفر نژادمقدم زنجانی - گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه ارشد دماوند، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: کلیه ی اشخاص، اعم از حقیقی یا حقوقی مسئولیت حفاظت از محیط زیست را برعهده دارند. مسئولیت اشخاص به این معنی است که فرد ملزم است خساراتی که به دیگری وارد کرده است جبران کند که در حقوق از این امر به مسئولیت قانونی یاد می شود. در این مقاله به تحلیل چگونگی ارتباط مسئولیت مدنی محیط زیستی و مسئولیت اجتماعی پرداخته شده است و مسئولیت محیط زیستی، مسئولیت اجتماعی و مسئولیت مدنی در یک ساختار سه گانه یکپارچه مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. مواد و روش ها: در این تحقیق کیفی از روش تحلیل محتوا استفاده شده است؛ بدین شرح که از میان منابع داخلی و بین المللی در حوزه مسئولیت مدنی، مسئولیت اجتماعی شرکت ها و مسئولیت محیط زیستی افراد حقیقی و حقوقی، موضوع ارتباط بینامتنی و ماهوی میان این مفاهیم شناسایی شد. برای بررسی منابع تحقیق از روش تحقیق کتابخانه ای و به صورت تحلیلی و توصیفی استفاده شد. جهت پی بردن به چگونگی ارتباط میان مسئولیت مدنی محیط زیستی و مسئولیت اجتماعی، ابتدا به تبیین و تحلیل جداگانه آنها پرداخته شد، سپس از لحاظ قلمرو، اهداف، رواج عرفی و ارکان، مقایسه تحلیلی میان این دو مسئولیت صورت گرفت. نتایج و بحث: نتایج پژوهش نشان داد رابطه منطقی مسئولیت اجتماعی و مدنی از نظر قلمرو به صورت عموم و خصوص من وجه است، یعنی برخی مصادیق مسئولیت اجتماعی و مسئولیت مدنی منطبق هستند و در پاره ای از موارد با هم متفاوتند. تمایزی که بین این دو مسئولیت وجود دارد این است که قواعد مسئولیت مدنی در جامعه فقط به نیازها و ارزش های موجود در همان زمان توجه می کند؛ درحالی که مسئولیت اجتماعی علاوه بر نسل حاضر، به نسل های آینده نیز می پردازد. بنابراین، رابطه نسبت این دو مفهوم مسئولیت در نتایج اهداف عموم خصوص مطلق است. به لحاظ ارکان هیچ اشتراکی میان این دو مسئولیت وجود ندارد و هر دو کاملاً متمایز هستند و در واقع نسبت تباین میان آنها برقرار است. مسئولیت مدنی شیوه رایج جبران ضرر در میان مردم است و به دلیل وجود ضمانت اجرایی مشخص مورد حمایت قانون گذار می باشد. اما در مقابل، مفهوم مسئولیت اجتماعی به علل گوناگون رواج کمتری دارد، هرچند سابقه جهانی پررنگ تری دارد. پس به عنوان نتیجه دو علت عمده عدم رواج مسئولیت اجتماعی در کشور ما اول شناخت مبسوط در مقایسه با مسئولیت مدنی وجود ندارد و تمایل قانون گذار به در نظر گرفتن ضمانت اجرای حقوقی درباره نقض تعهدات اجتماعی است؛ تفاوت دوم را باید در عدم شناخت مردم نسبت به حقوق خود در مقابل شرکت هایی دانست که در سطح منطقه زندگی آنان فعالیت می کنند. نتیجه گیری: تفاوت ساختاری میان مسئولیت مدنی و اجتماعی این است که مسئولیت مدنی به عنوان شاخه ای از مسئولیت حقوقی اجتماعی، تلاشی جهت بهبود زندگی اجتماعی است، در حالی که مسئولیت اجتماعی بر مبنای ارتباط افراد و محیط زیست و با هدف محافظت از محیط زیست است. در مسئولیت مدنی نسبت به غرامت به اشخاص و اموال مطرح است، درحالی که در مسئولیت اجتماعی محیط زیستی برای بازدارندگی و مجازات برخی اقدامات مخرب و عواقب آنها و ویژگی جبران کننده ...

کلمات کلیدی:

توسعه پایدار، مسئولیت حقوقی، خسارت محیط زیستی، تحلیل تطبیقی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1571335>

